

15027

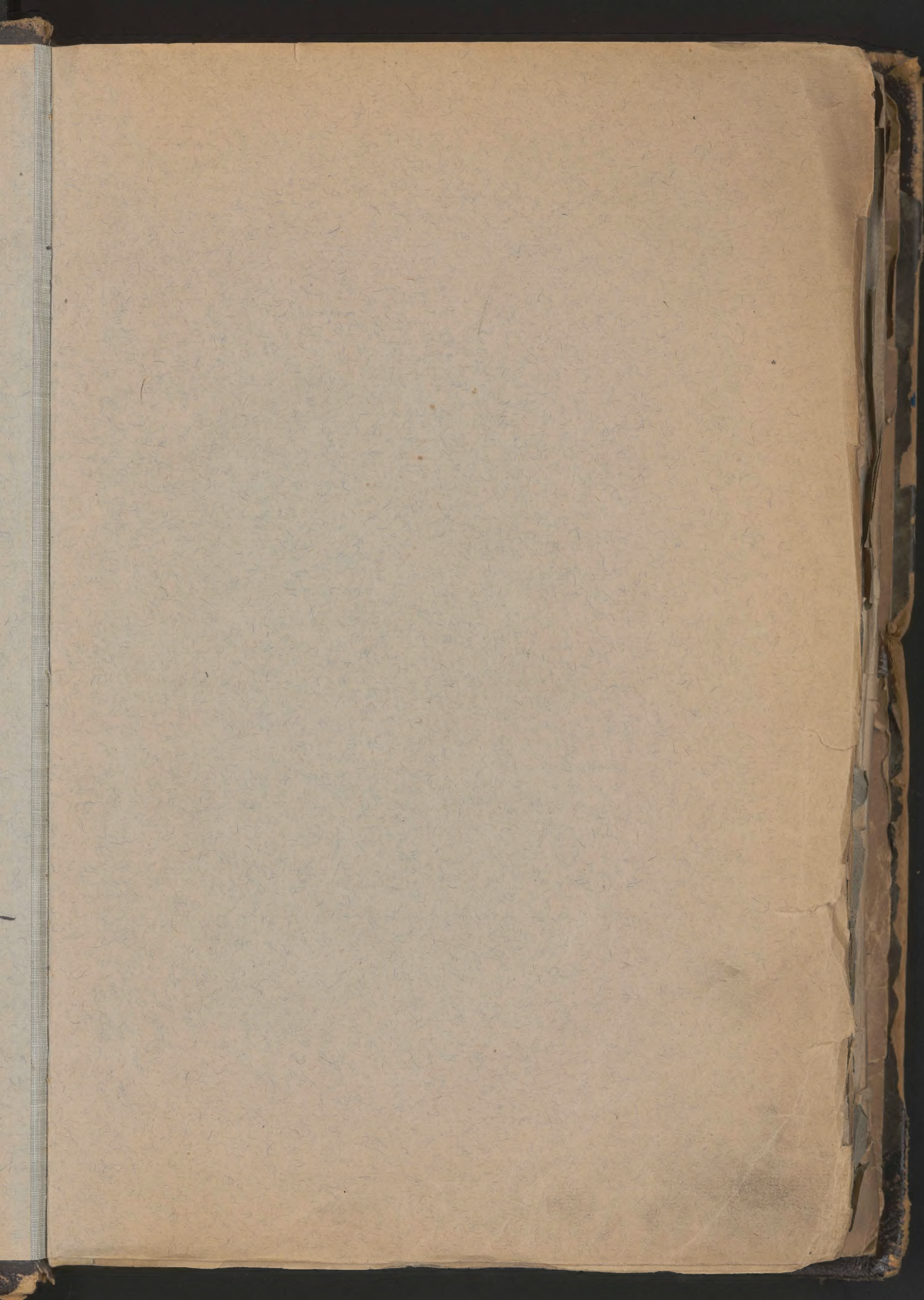
III	2	P
-----	---	---

C. B. BIRKENHEAD
LIBRARY
1891

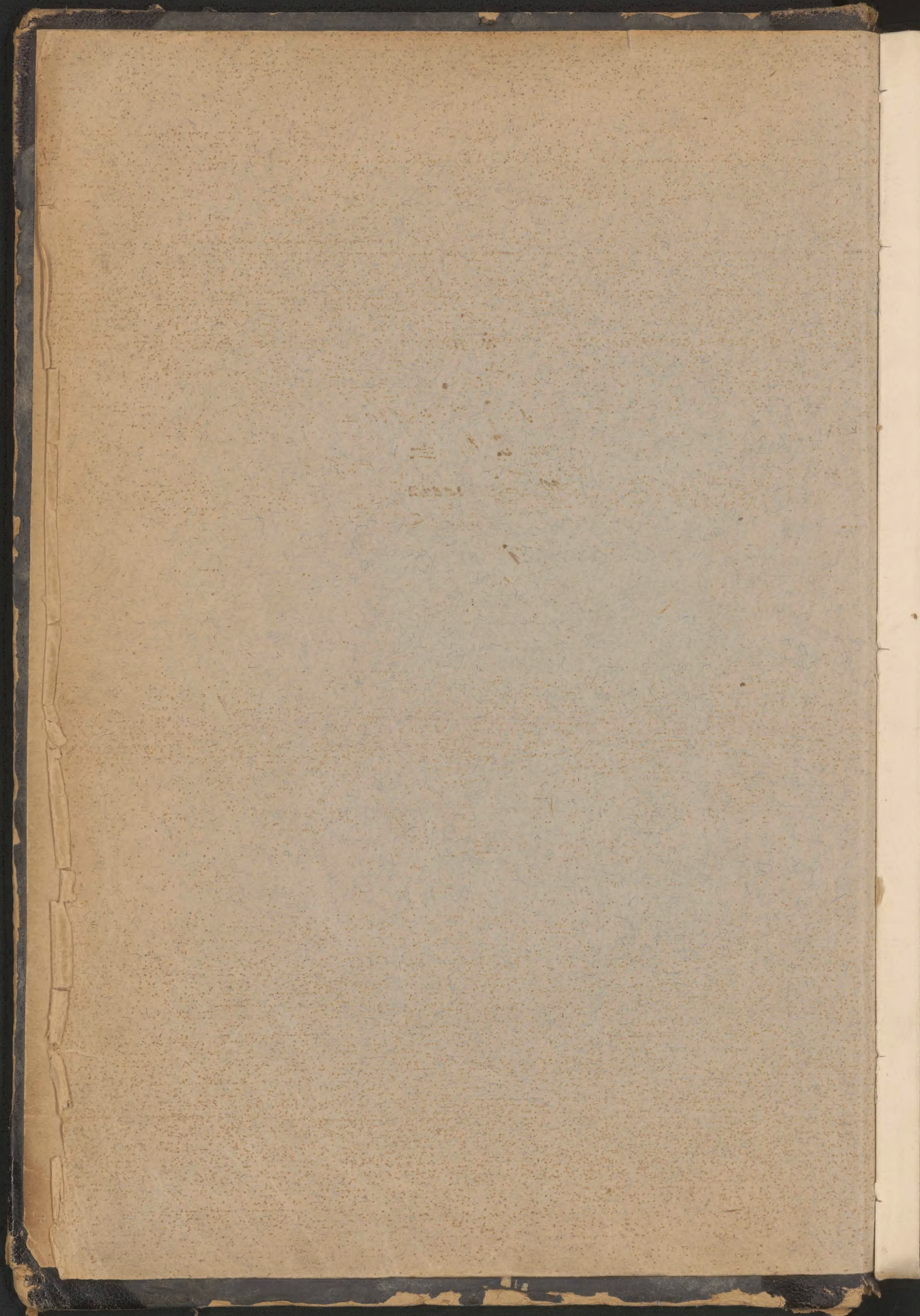

26./, Sołtyk Stanisław: 28. $\frac{31}{x}$.

- 27.) Stodnicki Franc. 29. 22/X.
 28.) Stanisław August 30. 18/X. 30a 15/III.
 29.) Suplika miasta Kowala 31. 20/V.
 30.) Świętosławski Wojciech 32. 15/VII.; 33. 10/VIII.
 31.) Taszycki Gabryel 34. 16/XI.
 32.) Trzebiński: Projekt względem starosty 35. s. d.
 33.) Uniwersał skonf. Stanów 36. s. d.
 34.) Ukazanie na wojewodę Łabę. 37. s. d.
 35.) Zalecenie kommisji skarbu koron. 38. 25/XII.

R. 1791

- 36.) Brexa Stanisł.: 39. 4/I.
 37.) Chołoiński Kasper: Reforma dyktów 40. s. d.
 38.) Czacki Michał 41. 4/XI.
 39.) Czarnotórski Adam 42. 28/X.
 40.) Cytoś obywatela do Stanów 43. s. d.
 41.) Gorkzeński August: 44. 14/II.; 45. 12/V.
 42.) Helyking Henryk. K. 46. 12/II.
 43.) Karp M. F. 47. 24/I.
 44.) Ledochowski Ant. 48. 14/II.
 45.) Leseński Marcin 49. 14/IV.
 46.) Matorchowski Stan. ~~50~~ Uniwersał 50. 7/V.
 47.) Motuszkiewicz Tad. 51. 5/V. ~~52~~
 48.) Męciszewski Kasper 52. 12/VIII.
 49.) Pomiatowski Michał 53. 28/X. 54. 5/XII. 55. 5/XII [odm. col.]
 50.) Prawo pod tyt: Miasta nowe krol. wolne 56. 18/IV.
 51.) Rozgraniczenie dóbr w Provinc. koron. 57. 5/XII.
 52.) Skorkowski Albin. Karim. 58. 9/V.
 53.) Sołtyk Stanisław 59. 28/X.
 54.) Urządzenie wieczyste królew. eksp. 60. s. d.
 " " " " 61. 19/XII.
 55.) Trebicki Ant.: Projekt: Miasta nowe krol. 62. s. d.
 " " " " " 63. s. d.

- 56.) Trębicki Ant. Projekt Miasta nowe Krol. 64. s. d. [odm. ed.]
57.) Uwiadomienie o corocznem deficit skarbu Koron. 65. 28/X.
58.) Woycicki Jan 66. 6/VIII.
59.) Wolff de Ludinghan Jerry 67. 13/II.
60.) Kajaerek 68. 1/II.
61.) Łatuski 69. s. d.
✓ 62.) Zasady do projektu o miastach 70. 14/IV.
63.) Lboński Jan. 71. 6/IV.; 72. 14/IV.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and mostly illegible due to fading and the age of the paper.

PRZYMOWIENIE SIĘ
JASNIE WIELMOŻNEGO JĘGOMOSCI PANA
 JANA NEPOMUCENA
 ZBOINSKIEGO

STAROSTY MSZANSKIEGO
 KAWALERA ORDERU ŚWIĘTEGO STANISŁAWA
 POSŁA ZIEMI DOBRZYŃSKIEJ,
 W MATERYI MIAST

Dnia 14. Miesiąca Kwietnia Roku 1794.

W STANACH SEYMUIĄCYCH

M I A N E.

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY!!
 PRZESWIETNE RZPLTEY SKONFEDEROWANE STANY!

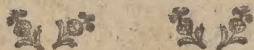
Tłomaczenia mego, na głos Jasnje Wielmożnego Poznańskiego Sokolnickiego, iako z liczby Deputowanych do Konstytucyi, Ryszną znajduję przyczynę.

Nie będę się rumienił, nie będę się tuił przed Wami Nayiasnieysze Stany, żem się w Deputacyi rozpisał, ale z rozpisu mego winienem się razem usprawiedliwić.

Równe y iedney mocy Prawo upoważniło obie Deputacye, równe y iedne światła, zaufanie y chęć Dobra ogólnego, powodowały zdania obydwóch Deputacyi, równa Cnota y charakter obydwóch tych Deputacyi przewodniczy, ale też równie iako Ludzie y przesądowi, y niedogodności podlegli, nieśliemy pod wyższe światła Wasze Opinie nasze.

Praca Deputacyi do Miałt z kilkunastu Osob złożoney, podobnież nie od kilkunastu Osob, ale od całego składu Seymuiących Stanów chce znaleźć opinii swej rozwiązanie.

Dzieło Deputacyi do Miast iednomysłnością ułożone, przychodzi pod Sąd Wasz obok z Dziełem Deputacyi Konfitytucyney.

Co są Miasta, co Mieszczenie, iaki porządek Cywilny Miast, U rządzenie Sprawiedliwości Miast, cztery są Artykuły, czyli podziały za principium wzięte od Deputacyi Konfitytucyney. Piąty zaś Podział Prerogatywy.

Wszystkie te Artykuły y toż samo principium mają Miasta Polskie, y Litewskie, w Zasadzie Prawa Teutońskiego, Chelmińskim &c: zwanego, a od Kazimierza Wielkiego y Następców innych Królów, za Prawo fundamentalne dla Miast Polskich ustanowionego. Co wszystko obemyśla w krótkim opisie Projekt Deputacyi do Miast.

Zdawała się równą powolność Decyzyi Osob Deputacyą Konfitytucyją składających, do póty, do póki principia w opisanu obowiązków nie zbliżyły nas do treści rzeczy.

Ta w pierwszych podziałach nacyelniejsza znajduje się tylko różnica, że Szlachta może zastępować Mieszczan powołania y ich Urzędy, przez Projekt Deputacyi do Miast, a Szlachta nie popełnia Abusum Nobilitatis prowadząca handel, Projektu Deputacyi Konfitytucyney są wyrazy.

Tak jest Nacyelniejsze Stany, do póty iedłem iednomysłnością, do póki na obowiązki mógłbym być zezwalać dla Miast y Mieszczan; Ale wkładając obowiązki, a widząc przepis znaczenia Mieszczan wcale różniący się od znaczenia Opinią Deputacyi do Miast wyznaczoney proponowanego. Nieumiałem y nieumiem odmienić zdania, iakie wprzód miałem; A tak że cały Projekt Deputacyi do Miast, biorę za powód rozpisu mego oświadczyłem się.

Waszą było myślą Nacyelniejsze Stany, Lud mieyski uczynić Ludem pożytecznym, zachęcić Cudzoziemców, odżywiająć wolność Miast, odżywić wzrost ich, y Prerogatywy, przez oddanie znaczenia godnego Epocy wzrastającej Świetności Rzeczypospolitey na Seymie aktualnym.

Dofyć tłomaczyłem w tej Świątyni, iakie są Prawa Miast, których nie będę powtarzał; ale któż zaprzeczy Ratyfikacyi przez Miasta Traktatu z Krzyżakami? kto się nie zastanowi nad Statutem Kazimierza W. Ryszany tu był głos dopiero Senatorski poważnego, że po Roku 1500. nie masz Praw pozwalających Reprezentacyi Miastom, Statut Alexandra jest późniejszy, bo w Roku 1505. a wszak Prawo Zygmunta I. późniejszy, gdy mówi w Słowach: *Quia contra Ius iurandum nostrum nullius Literas & Privilegia frangere & mutare possumus, & volumus, nisi fortasse illorum ad id accedat Consensus,*

A wszak w Roku 1614. Zygmunt III. Listem swoim na Seym Koronacyi Posłów Miasta Krakowa wzywa do Warszawy, równie y Władysław czwarty w Roku 1644.

Roku 1568. dnia 15. Czer: na Seymie General: grodzień: Przywilej Zygmunta Augusta Miastu Wilnu dany, w którym Osoby w Magistracie zasiadające porównywa, y trzech Posłow na Seymy *cum voce activa* wysyłać z tego Miasta dozwala.

Roku 1568. dnia 29. Marca na Seymie Lubelskim na rzecz Miasta Bielska Podlaskiego y Brańska wydane Krolewskie Swiadcstwa, oraz od tychże Miast *in L.bris Legationum* w Metryce Koronney znajdujące się dwie Instrukcyce Posłom tych Miast dane, probują że ciż Posłowie na Seymie znaydowali się.

Możnaż Nayiasnieysze Stany. zakładać trwałość Rządu przepisując Prawidła a odpychając Prawa.

Kiedy Wasze Przepisy y Ustawy mają być zgodne z sprawiedliwością y polityką, kiedy z nich wypływać ma połączenie, jednością, zaufaniem y interessem ogólnym wszystkich Rzpltey Mieszkańcow, kładźmyż fundamenta tych Praw, nie na chwiejącym się gruncie.

Jeżeli Nayiasnieysze Stany, chcemy być wolnemi, jeżeli chcemy by do nieukontentowania jedney klasy ludzi, względem drugiej nikt ni podszepitywaniem, ni uwodzeniem nie mógł wzruszać spokojności, jeżeli chcemy by ni Cudzoziemiec, ni przemożny, lub zszuchwalony Polak nam nie przewodził. Czyńmyż taki związek wszystkich Mieszkańcow, by łączył bez zazdrości znaczenie, byt y przywiązanie, do Ojczyzny iak naydoskonalszey wszystkich Obywateli Kraiu tego. stosujemy Prawa nasze y do wieku y do czasu, w którym żyjemy, na co patrzymy.

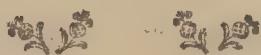
Słuszna jest lekliwość Nayiasn: Stany, Stanu Rycerskiego, y któkolwiek ma zaszczyt Urodzenia od Naddziadów swoich Szlachcica, słusznie decydując materyą aktualną, mówić może te słowa, które niegdys Cesarz Rzymski powiedział, podpisując Dekret, *Utinam non nossem Literas*. Ale też razem każdy Urzędnicy powinien brać mocno na uwagę, że z iakim przekonaniem chcemy widzieć posłuszeństwo Prawom, takim Duchem trzeba, aby same Prawa były pisane.

My kiedy chcemy Prawa Reprezentacyi Miast żądaney, czy to za Krolów Dziedzicow nadane, czy to później w Exekucyi zaniedbane, zostawić chcemy. My powiedzmy: *Omnes noscamus, quod agitur Omium causa agitur, finis a iudicio nostro pendet.*

Powiedziałem w czym mi myśl moją wywiązać należało, stawiałem przy Proiekcie Deputacyi do Miast, bom stawał przy zbiorze zdań Mężów Deputacyą do Miast składających, y cnotą y znajomością Prawa, y miłością Dobra Narodu, y zastanowieniem się z rozwagą, nad Materyą Miast nikomu nieustępujących rozpisałem się, bo zdania raz danego odmienić nieumiem, bo bym krzywdził y Deputacyą do Miast wyznaczoną, y siebie samego.

Odwołuję się do całej Publiczności, iakie były zdania moje od początków, aktualnego Seymu, nigdy nie był nikomu obowiązany,

nikomu ani ulegający, ani podlegający, mówiłem y mówię zawsze, tak iak poznać, iak się przekonywam, powtarzałem tylokrotnie y powtarzam, że nieiednością zginie Rzeczpospolita a My będziemy przyczyną Jey zguby.

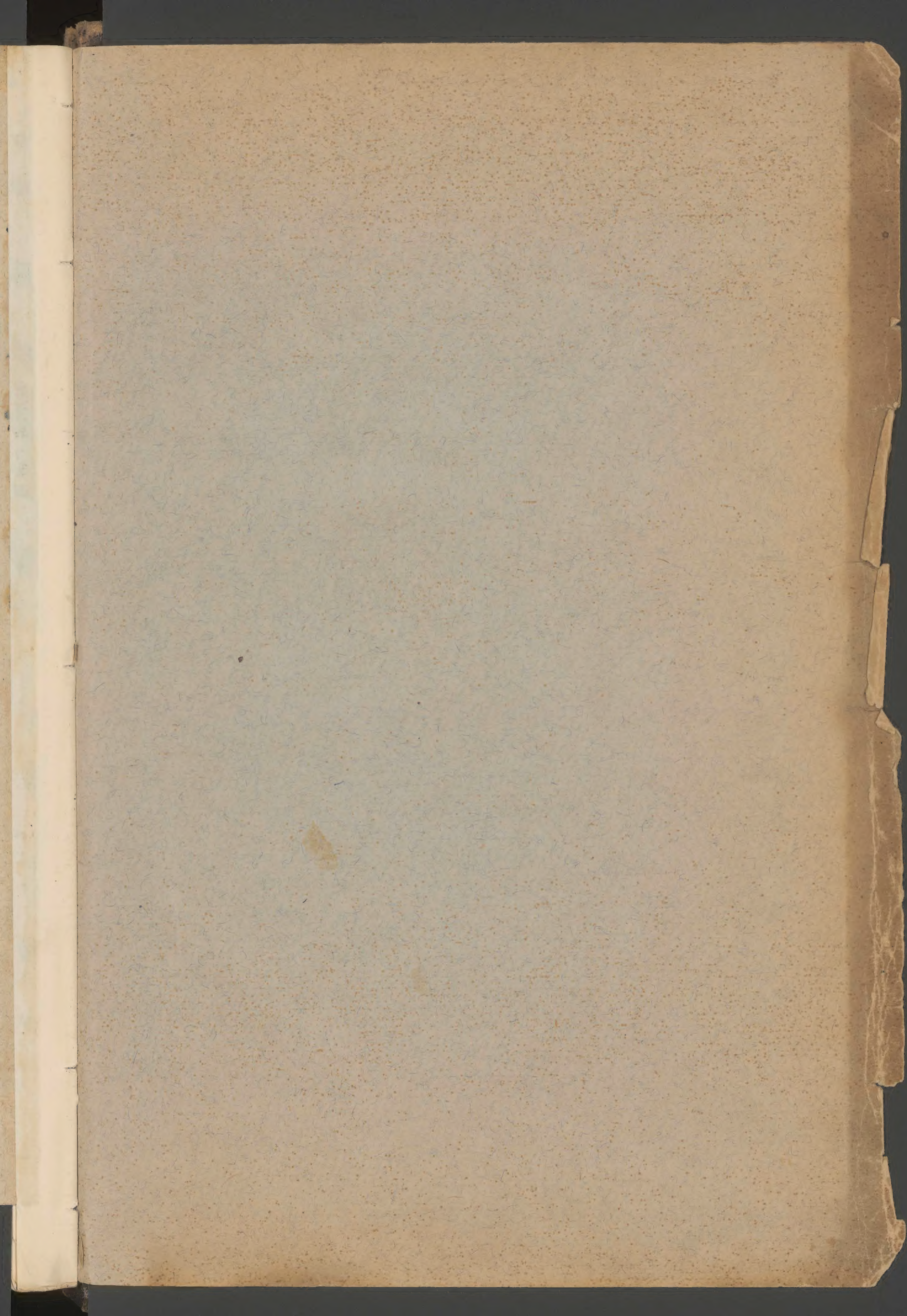
Do Was Wielcy Mężowie należy Sądzić, od Was czeka cała Publiczność decyzji w tak ważney materji, zdanie moje znajdę w zdaniu waszym, y powiem. *Non me plus velle, quam Universam Rempublicam.*

Ty Mężu pełny sławy, Mężu który zdrady w sobie nie znasz, który y zaufania y poważenia nietylko nas Sejmujących, ale y całego Narodu stałeś się ze wszęch względów godnym JW. Mości Panie Marzałku Sejmowy y Konfederacyi Koronney, w zdaniu twym przekładanym w Deputacyi Konstytucyjney, tłumaczącym chęć Dobra Publicznego, wystawiającym przyszłą szczęśliwość y spokojność Narodu, znalazłem przykład naśladowania godny, a razem iako Deputowany do Miałt sławać przyczynę miałem przy zdaniu moim pierwszym, nie do Prawodawstwa ogólnego, ale tylko do Reprezentacyi Miałtom w Interestsach handlu y Podatków otwierać swe żądanie pozwalającym.

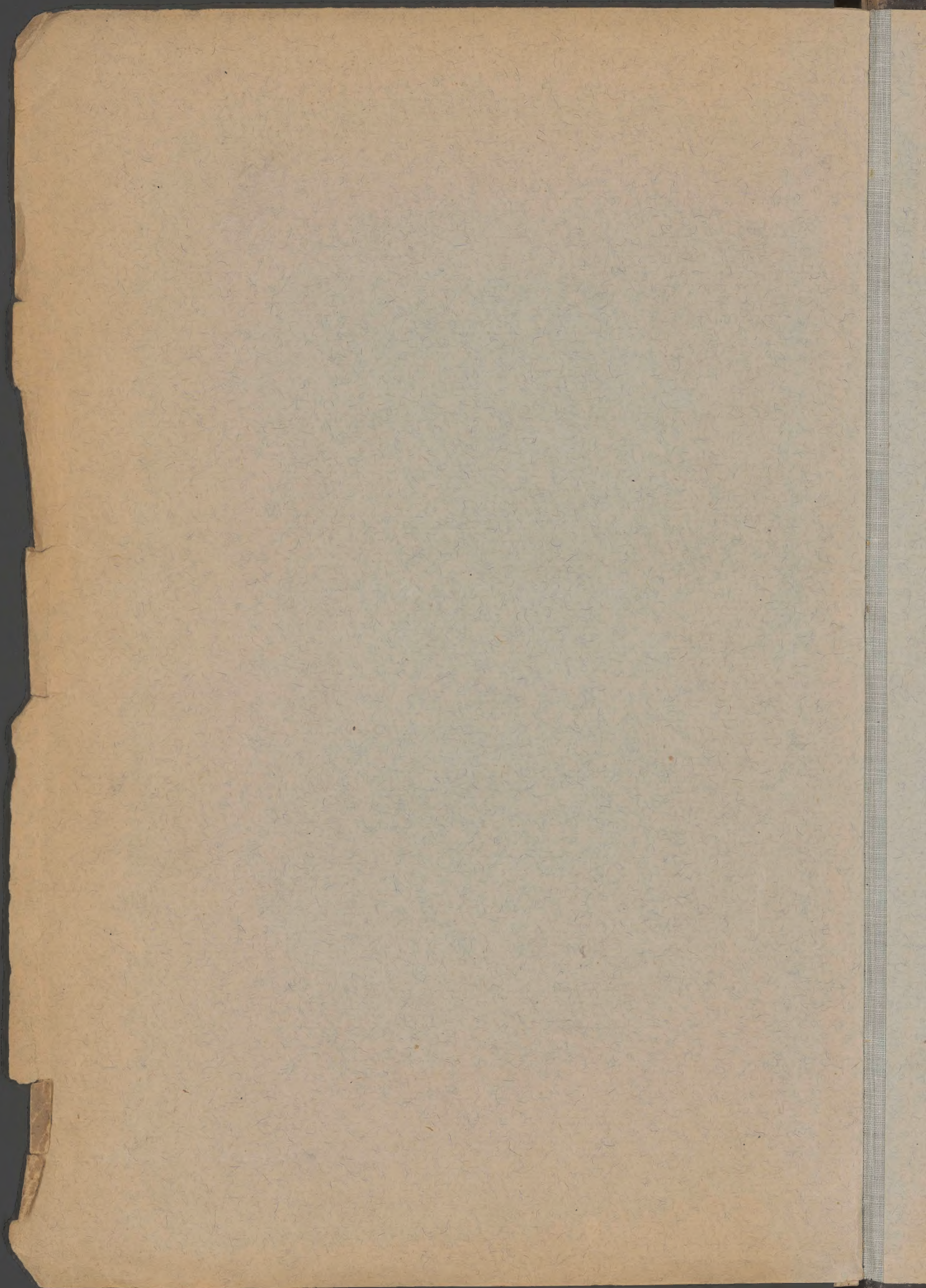
Nayjaśnieyszy Panie! miłość y boiaźń utrzymują naywyższą Władzę Panujących, na pierwszym ugruntowałaś szczęśliwość Panowania Twego, prowadz nas do iedności, drugą własnością przekładay zgubę lub pozytki Narodu, oświecay nas, wyprowadzay z błędu; użyczay światła, a przez Najsłwietnieyszy dar rozumu twego, y cnotliwej Duszy, doprowadzay do Prawa pożytecznego Narodu.

Stawam przy Proiekcie Deputacyi do Miałt y o czytanie dopraszam się tegoż Proiektu.

1
3
9
17
28
25
30
40
41
47
53
59
60
63

